

UK Health
Security
Agency

NHS

Има ваксина, която помага да се предпазите от болката на

Херпес зоoster

NHS предлага ваксина, която намалява риска да развиете херпес зостер.

В тази листовка се обяснява националната кампания против херпес зостер, ползите от ваксината и това кой има право на нея.

Настоящата ваксина за програмата срещу херпес зостер се казва Shingrix. Ще имате нужда от 2 дози Shingrix за най-добра защита. Вашият общопрактикуващ лекар ще се свърже с Вас, ако отговаряте на условията. Може да е възможно да получите ваксините Shingrix в някои аптеки.

За разлика от повечето други инфекции, не можете да се заразите с херпес зостер. Повечето от нас са боледували от варицела, когато са били малки, въпреки че някои хора не знаят, че са боледували.

След като сте прекарали варицела, вирусът остава в латентно състояние и живее в нервите. През по-голямата част от живота си няма да знаете за това, но от време на време вирусът може да се върне и да се разпространи по кожата, причинявайки заболяване, наречено херпес зостер.

Херпес зостер може да е много болезнен и обикновено засяга хората по-често в напреднала на възраст. Това може да се дължи на отслабването на имунната Ви система поради напредване на възрастта, стрес или различни заболявания и лечения. При някои хора болката, причинена от херпес зостер, може да продължи много години. Херпес зостер може много да засегне живота Ви, като Ви пречи да правите нещата, които обикновено Ви доставят удоволствие.

Какво причинява херпес зостер?

Херпес зостер се причинява от латентния вирус на варицелата, който се разпространява в областта на кожата, обслужвана от някой от нервите. Той се изразява в струпване на изключително болезнени и сърбящи мехури, пълни с течност. Тези мехури може да се спукат и да се превърнат в рани, които след това се покриват с кора и заздравяват. Тези мехури обикновено засягат област от едната страна на тялото, най-често гърдите, но понякога и главата, лицето и очите.

Как изглежда херпес зостер?

Колко продължава и колко тежък може да бъде?

Първите признаци на херпес зостер могат да бъдат общо неразположение с усещане за изтръпване или парене в областта на кожата от едната страна на тялото. Няколко дни след първоначалните симптоми обикновено се появява болезнен обрив с пълни с течност мехури.

Херпес зостер по тялото може да причини силна болка. Ако херпес зостер се развие в окото и клепача, това може да доведе до отслабване на зрението или дори до трайна слепота на това око.

Колко често се среща херпес зостер?

Около 1 на 5 души, които са боледували от варицела, ще развие херпес зостер. Това означава, че всяка година в Англия и Уелс десетки хиляди хора се разболяват от херпес зостер. Въпреки че херпес зостер може да се появи на всяка възраст, рискът, тежестта и усложненията на херпес зостер се увеличават с възрастта.

Постхерпесна невралгия (PHN)

Всяка година около 14 000 души развият постхерпесна невралгия (PHN) след херпес зостер и над 1 400 са приемани в болница поради PHN.

Повечето хора се възстановяват напълно след няколко седмици, но при някои болките продължават няколко месеца или дори години - това се нарича постхерпесна невралгия (PHN). Това е особено неприятно състояние със силна пареща, пулсираща или пронизваща болка в нервите.

Колкото по-възрастни сте, толкова по-вероятно е да имате дълготрайна болка. Ваксината против херпес зостер намалява риска от развиване на херпес зостер и PHN.

Заразен ли е херпес зостер?

Херпес зостер не се разпространява толкова лесно, колкото варицелата, но течността в мехурите съдържа вируса на варицелата. Така че човек, който не е имунизиран срещу варицела, може да се зарази, ако влезе в контакт с тази течност.

Ако имате обрив от херпес зостер, трябва да покривате обрива със свободни дрехи, за да намалите риска от разпространение на варицела. Бременните жени, които не са боледували от варицела, хората с отслабена имунна система и новородените бебета трябва да избягват пряк контакт с обрива.

Кой ще получи ваксината?

От 1 септември 2023 г. програмата за ваксиниране се предлага на:

ú1

зdravi хора на възраст от 70 до 79 години, които все още не са ваксинирани

ú2

хора над 50-годишна възраст със силно отслабена имунна система

ú3

зdravите хора на възраст от 60 до 70 години ще имат право на ваксина, когато навършат 65 или 70 години

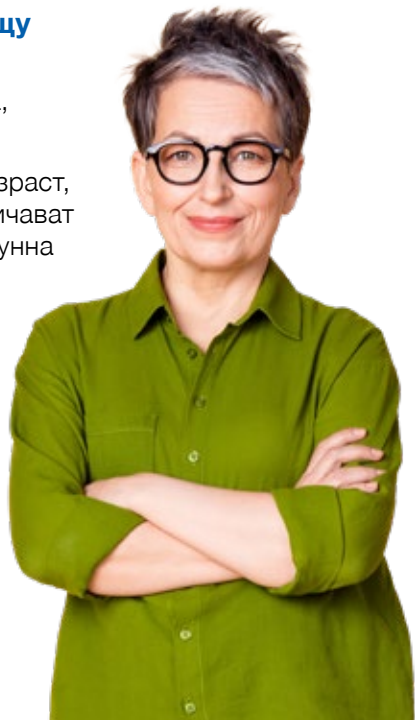
Ще имате право на ваксина срещу херпес зостер до 80-ия си рожден ден (освен ако нямате отслабена имунна система¹), но колкото по-рано си поставите ваксината, толкова по-рано ще бъдете защитени. Подробна информация за това кой може да получи ваксината през първите пет години на програмата е показана в таблицата.

Как стои въпросът с хората, които не са навършили възрастта за ваксина срещу херпес зостер?

На по-младите ще бъде предложена ваксина, когато навършат необходимата възраст.

Херпес зостер може да се появи на всяка възраст, но рискът, тежестта и усложненията се увеличават с възрастта. Хората със силно отслабена имунна система са изложени на по-висок риск и затова ваксината се препоръчва в по-ранна възраст.

[1] Лицата със силно отслабена имунна система продължават да имат право на ваксина.

Ако си поставите ваксина срещу херпес зостер, ще Ви бъде дадена регистрационна карта с Вашето име и датата на следващия прием. Моля, пазете я на сигурно място.

Ще има ли странични ефекти?

Страничните ефекти от ваксината Shingrix обикновено са доста леки и не траят дълго. Най-честите странични ефекти (появяват се при поне 1 на всеки 10 души) са болка и зачервяване на мястото на инжектиране, общи мускулни болки и главоболие.

Може да изпитвате умора и да вдигнете температура след ваксината Shingrix. Можете да си почивате и да вземете нормалната доза парацетамол (следвайте инструкциите за прием в опаковката), за да Ви помогне да се почувствате по-добре. Не използвайте машини и не шофирайте, ако не се чувствате добре.

След няколко дни би трябвало да се почувствате по-добре, но ако симптомите Ви продължават по-дълго, трябва да ги обсъдите със своя общопрактикуващ лекар (ОПЛ) или медицинска сестра.

Можете да съобщавате за странични ефекти чрез програмата „Yellow card“ (Жълта карта) на Агенцията за регулиране на лекарствата и здравните продукти (MHRA) ([yellowcard.mhra.gov.uk](https://www.yellowcard.mhra.gov.uk)) – вижте гърба на тази листовка за повече подробности.

Колко безопасна е ваксината Shingrix, използвана ли е в други страни?

Както всички лицензирани ваксини, ваксината срещу херпес зостер е щателно тествана и отговаря на строгите изисквания за безопасност и лицензиране в Обединеното кралство.

През последните няколко години се използва широко в Европа и Северна Америка.

Колко ефективна е ваксината?

С поставянето на ваксината значително ще намалите риска да развиете херпес зостер.

През първите 5 години след въвеждането на програмата за ваксинация срещу херпес зостер има 40 500 по-малко посещения при ОПЛ, свързани с херпес зостер и 1 840 по-малко хоспитализации².

Ако все пак развиете херпес зостер, симптомите вероятно ще бъдат по-леки и заболяването ще продължи по-кратко, отколкото ако не сте се ваксинирали. Доказано е, че ваксината Shingrix, използвана в Обединеното кралство, предоставя добра защита.

Как и кога се поставя ваксината?

Като повечето ваксини, ваксината се поставя под формата на инжекция в горната част на ръката.

Shingrix е нежива ваксина и ще са Ви необходими 2 дози, за да получите най-добрата и дълготрайна защита.

При повечето хора втората доза Shingrix ще бъде предложена най-малко около 6 месеца след първата доза. Ако имате силно отслабена имунна система, втората доза Shingrix трябва да бъде дадена по-рано, но поне 8 седмици след първата доза.

От кабинета на Вашия ОПЛ ще Ви кажат кога да си запишете час за втората доза.

[2] Влияние на програмата за ваксинация срещу херпес зостер върху хоспитализираните и консултираните от общопрактикуващите лекари пациенти с херпес зостер през 5-те години след въвеждането ѝ в Англия: популационно проучване – PubMed (nih.gov)

Защо не мога да получа ваксината сега?

В рамките на настоящата програма всеки на възраст от 70 до 79 години има право на ваксина срещу херпес зостер. Програмата се разширява постепенно, като се започва с тези, които са изложени на най-висок риск, както е препоръчано от Съвместната комисия по ваксинация и имунизация (JCVI). През следващите 10 години програмата ще обхване всички лица на възраст над 60 години.

Лицата на 50 или повече години със силно отслабена имунна система вече отговарят на условията за ваксината Shingrix.

Трябва ли да направя нещо, за да получа ваксината?

Когато получите право на ваксина срещу херпес, Вашият ОПЛ ще се свърже с Вас, за да Ви запише час. Въпреки това, ако се притеснявате за появата на херпес зостер, трябва да се обърнете към своя ОПЛ за съвет.

Има ли хора, които не трябва да получават ваксината Shingrix?

Ако сте имали тежка реакция към някое от веществата, които влизат в състава на ваксината, може да не е възможно да се подложите на нея. Вашият ОПЛ ще Ви посъветва.

Ваксината може ли да причини херпес зостер?

Ваксините Shingrix не могат да причинят херпес зостер. Ако получите обрив, можете да се обадите на NHS 111 или в кабинета на своя ОПЛ за съвет.

Какво ще стане, ако пропусна ваксинацията? Може ли да я получа по-късно?

За повечето хора ваксината срещу херпес зостер ще се предлага до навършване на 80-годишна възраст. Ако обаче имате силно отслабена имунна система, ваксината може да се постави до всяка възраст.

За най-добра защита трябва да си поставите ваксината или да завършите курса в препоръчаното време. Свържете се с кабинета на своя ОПЛ, за да си запишете друг час.

Имам ли право на ваксината Shingrix, ако ми е поставяна Zostavax преди?

Ако сте получили Zostavax като част от рутинната имунизационна програма, когато сте били на възраст между 70 и 79 години, сега не се нуждаете от 2 дози от ваксината Shingrix.

Не отлагайте, ако отговаряте на условията, опитайте се да си поставите ваксината възможно най-скоро.

Не забравяйте, че когато придобиете право на имунизация, трябва да си запишете час за ваксинацията възможно най-скоро, за да се уверите, че имате най-добрата защита.

Допълнителна информация

Ако искате да получите повече информация преди или след ваксинацията, обърнете се към своя ОПЛ или медицинската сестра в кабинета. Можете също да посетите сайта на NHS на www.nhs.uk/shingles

За да прочетете за ваксината Shingrix® посетете www.medicines.org.uk/emc/product/12054/pil

Ако имате силно отслабена имунна система (тежка имunosупресия), ще Ви бъде предложена ваксина срещу херпес зостер от 50-годишна възраст

Получавате право на 70^и си рожден ден

ИМАТЕ ПРАВО ОТ (ВАШИЯТ РОЖДЕН ДЕН)	ДАТИ НА РАЖДАНЕ	НАЧАЛНА ДАТА НА ПРОГРАМАТА	ГОДИНА НА ПРОГРАМАТА
	1 септември 1953 г. - 31 август 1954 г.	1 септември 2023 г.	Година 1
	1 септември 1954 г. - 31 август 1955 г.	1 септември 2024 г.	Година 2
	1 септември 1955 г. - 31 август 1956 г.	1 септември 2025 г.	Година 3
	1 септември 1956 г. - 31 август 1957 г.	1 септември 2026 г.	Година 4
	1 септември 1957 г. - 31 август 1958 г.	1 септември 2027 г.	Година 5

Получавате право на 65^и си рожден ден

ИМАТЕ ПРАВО ОТ (ВАШИЯТ РОЖДЕН ДЕН)	ДАТИ НА РАЖДАНЕ	НАЧАЛНА ДАТА НА ПРОГРАМАТА	ГОДИНА НА ПРОГРАМАТА
	1 септември 1958 г. - 31 август 1959 г.	1 септември 2023 г.	Година 1
	1 септември 1959 г. - 31 август 1960 г.	1 септември 2024 г.	Година 2
	1 септември 1960 г. - 31 август 1961 г.	1 септември 2025 г.	Година 3
	1 септември 1961 г. - 31 август 1962 г.	1 септември 2026 г.	Година 4
	1 септември 1962 г. - 31 август 1963 г.	1 септември 2027 г.	Година 5

Херпес зостер

е често срещано заболяване, което може да причини дълготрайна и силна болка

може да предизвика силен сърбящ обрив с мехури

може да се появи на всяка възраст, но рискът, тежестта и усложненията се увеличават с възрастта

Ваксината

значително намалява броя на случаите

ще намали тежестта на симптомите при ваксинирани хора, ако развият болестта

се използва широко в други страни като САЩ и Канада

Провеждането на рутинна ваксинация срещу херпес зостер е добър начин да се погрижите за здравето си, за да можете да се радвате на живот без болка от херпес зостер.

Можете да съобщите за подозирани странични ефекти от ваксини и лекарства чрез програмата Yellow Card.

Това може да бъде направено онлайн на адрес yellowcard.mhra.gov.uk или чрез обаждане на Yellow Card на **0800 731 6789**. Можете също да използвате QR кода или да изтеглите приложението „Yellow Card“.

Общество за подкрепа на страдащите от херпес зостер

Уебсайт: shinglessupport.org.uk. Поверителна телефонна линия: **0845 123 2305** между 09:00 и 21:00 ч. или **020 7607 9661** понеделник до петък, 12:00 до 20:00 ч. Запитвания: **0300 030 9333**

Лицева парализа

Уебсайт: facialpalsy.org.uk

Линия за помощ по въпросите на болката

Телефон: **0300 123 0789**, имейл: help@painconcern.org.uk
уебсайт: www.painconcern.org.uk

© Crown copyright 2024
Product code: C24SGX1BLG Bulgarian
1p 100K OCT 2024 (APS)
UK Health Security gateway number: 2024626
Larger font for accessibility

If you would like to order more copies of this leaflet, or another format such as large print, braille or as a translated copy please visit www.healthpublications.gov.uk or phone: 0300 123 1002, Minicom: 0300 123 1003 (8am to 6pm, Monday to Friday)

www.nhs.uk/vaccinations